

Modigliani

Revolucija primitivizma

17. rujna 2021. do 9. siječnja 2022.

Cijeloga života bio je obilježen siromaštvom, teškim udarcima sudbine, ekscesima povezanim s drogama i teškom bolešću, a svojom je umjetnošću zarađivao za stanarinu i ono najpotrebnije za preživljavanje. Amedeo Modigliani, umjetnik iz Livorna, koji je umro 1920., u dobi od samo 35 godina, danas je jedan od najskupljih umjetnika u povijesti čije se slike prodaju za milijunske iznose.

Povodom 100. obljetnice smrti Amedea Modiglianija (1884.-1920.), bečka galerija Albertina slavi ovoga umjetnika spektakularnom retrospektivom na kojoj će biti izloženo oko 130 eksponata s tri kontinenta. Izložba je izvorno trebala biti održana 2020. godine, ali je zbog pandemije odgođena, no sada će ovaj fascinantan i prepoznatljiv umjetnik biti predstavljen u Austriji. Izložba okuplja njegova glavna djela iz najpoznatijih muzeja i privatnih zbirki, od SAD-a do Singapura, od Velike Britanije do Rusije, s velikim djelima posuđenim iz pariškog muzeja Musée Picasso te iz zbirke Jonasa Nettera, koji je za umjetnikova života bio njegov mecena. Na ovoj će izložbi Modiglianijeva djela biti izložena u jedinstvenom krugu avangardnih umjetnika, dok će on istovremeno biti u središte pažnje, što se može nazvati svojevrsnom revolucijom primitivizma.

Život Amedea Modiglianija, ovog prerano preminulog umjetnika, bio je buran i vrlo dramatičan: već u dobi od jedanaest godina obolio je od pleuritisa. S 14 godina obolio je od tifusa, što je u to vrijeme bila smrtonosna bolest. Kasnije je bolovao od kronične tuberkuloze, kojoj je podlegao s 35 godina, u siječnju 1920. Dva dana nakon smrti umjetnika, njegova zaručnica Jeanne Hébuterne, koja je bila u osmom mjesecu trudnoće, počinila je samoubojstvo.

Između arhajske umjetnosti i avangarde

Modigliani se u svojim djelima s jedne strane naslanjao na renesansu, dok je s druge strane bio inspiriran afričkom, egipatskom, istočnoazijskom i arhajsko-grčkom umjetnošću. Ova jedinstvena izložba u ALBERTINI usredotočit će se upravo na umjetnikovo cjeloživotno bavljenje izvorima umjetnosti: Modiglianijeva djela bit će postavljena uz djela njegovih rivala: Pabla Picassa, Constantina Brâncușija i Andréa Deraina te uz artefakte pretpovijesnih i neeuropskih kultura.

Modiglianijev život i stvaralački put u povijesti umjetnosti zauzimaju posebno mjesto, iako on čak nije bio preteča ni osnivač nijednog pravca u strogom smislu riječi. Smješten usred

ALBERTINA

pariškog Montmartrea, ovaj je umjetnik bio u kontaktu s velikanima svoga doba pa je tako iza sebe ostavio portrete Pabla Picassa, Constantina Brâncușija i Diega Rivere, no on sam cijeloga je života ostao nepoznat. Skandali povezani s njegovim navodno pornografskim slikama također su kočili njegov uspjeh. Ovaj talijanski umjetnik ostao je samotnjak na marginama društva, koji je uvijek pratio samo vlastiti stil. Ipak, njegovo stvaralaštvo, koje spaja modernu i stoljećima staru umjetnost, i dalje je aktualan, istaknut i potpuno jedinstven doprinos povijesti umjetnosti.

Kustos izložbe je Marc Restellini, pariški povjesničar umjetnosti i izdavač kataloga Modiglianijevih radova.

Ova je izložba organizirana uz posebnu potporu pariškog muzeja Musée national Picasso-Paris.